

1. Makabejci (167 – 165 pred Kr.)

V druhom storočí pred Kristom vládol v Palestíne sýrsko-grécky panovník Antiochus. Jeho zákony boli pre Židov veľkou skúškou viery a dôvery v Boha. Buď sa poklonia a prinesú obeť gréckym bohom, alebo ich čaká smrť. Niektorí sa podvolili, nie však Makabejci, malá skupinka verná viere svojich otcov. Duch a odhodlanie Makabejcov dodnes ožívajú v židovskom sviatku Chanuka a pripomínajú, že aj malá skupina môže v spravodlivom boji obstáť proti početnejšiemu nepriateľovi.

2. Marco Polo (1254 – 1324)

Marco Polo často udivoval svojich poslucháčov príbehmi o ďalekých krajinách plných vzácných kameňov a zlata a o „mužoch s chvostmi“, ktorí hádžu na počestných orechy veľké ako ľudská hlava. Opisoval veci, ktoré jeho krajanovia nevideli, a tak mu málokto uveril. Mysleli si, že príbehy sú výtvorom jeho bujnej fantázie. A predsa, všade tam bol a reálne to zažil. Náš príbeh opisuje najvýznamnejšie okamihy Marcovej dobrodružnej výpravy do Indie, Číny a mnohých ďalších krajín, pre stredovekú Európu takých nedostupných.

3. Jana z Arku (1412 – 1431)

V roku 1429 sa Francúzsko zúfalo snažilo ubrániť svoju nezávislosť. Agresívni anglickí dobyvatelia sa rozhodli obsadiť jeho územie. Keď sa už zdá, že mesto Orleans padne do rúk nepriateľa, na scéne sa objaví mladučké, 17-ročné dievča z Lorraine. S detinskou vierou vedie Jana z Arku svojich krajanov k prekvapujúcemu víťazstvu. Oslavu však vystriedajú slzy zúfalstva, keď ju Angličania vďaka zrade unesú. Obvinia ju z čarodejníctva a potom na hranici upália. Zrodí sa tak neobyčajne smutný, ale pravdivý príbeh Jany z Arku.

4. Krištof Kolumbus (1451 – 1506)

Celý svet sa snažil nájsť cestu do Číny zdĺhavou niekoľkomesačnou plavbou smerom na východ. Len Kolumbus bol presvedčený, že sa tam dá dostať za dva týždne – ak budú plávať na západ. Keď sa Kolumbovi napokon podarilo získať podporu španielskej kráľovnej Izabelly, konečne mohol dať povel: „Napnúť plachty, odchádzame!“ Ani po troch týždňoch plavby sa však na obzore neobjavili náznaky pevniny, preto hrozilo, že sa posádka vzbúri.

A práve vtedy, keď sa už zdalo, že je všetko stratené a Kolumbus uvažoval o návrate, zbadali zem. Tento vytrvalý a zaniatený moreplavec objavil vďaka svojmu snu kontinent, o ktorého existencii vtedajšia Európa nemala ani len tušenie.

5. Leonardo daVinci (1452 – 1519)

Len málokedy sa v jednej osobe spojí génius a pokorný človek. A predsa, kto by o tom pochyboval, keď hovoríme o Leonardovi da Vincim. Výborný maliar, obdivovaný umelec a neobyčajný vynálezca, ktorý predbehol svoju dobu o celé stáročia. Tento strhujúci príbeh nám poodhalí nielen rast výraznej osobnosti Leonarda, ale namaľuje aj živý obraz skromného muža. Hlbokou túžbou tohto veľikána bolo zapísať sa do srdc ľudí, ktorí žili v jeho blízkosti.

6. Galileo Galilei (1564 – 1642)

Každé dieťa sa dnes v škole učí, že zem obieha okolo Slnka. Ale ľudia žijúci v šestnástom storočí v Európe považovali tento názor za nezmysel! Galileo bol výnimočný astronóm a objaviteľ. Za túto pravdu bol ochotný riskovať nielen svoju povesť, ale aj slobodu a život. Odmietol prijať nesprávny pohľad na vesmír a posledných osem rokov svojho života strávil v domácom väzení. Len vďaka jeho odvahe a oddanosti vede sme mohli vstúpiť do nového sveta objavov a poznania.

7. William Bradford (1590 – 1657)

Keď William Bradford utiekol spolu s Pútnikmi (Pilgrim Fathers) z Anglicka do Nového sveta, zistil, že daňou za náboženskú slobodu sú hlad, choroby a smrť. Polovica osadníkov prvú zimu neprežila. Na jar 1621 sa však William spriatelil s miestnym indiánskym kmeňom Irokézov, ktorí osadníkov naučili, ako prežiť v ťažkých podmienkach. Na konci tohto roka sa stal William Bradford prvým guvernérom novo osídlenej krajiny. Po prvej mimoriadne očakávanej žatve určil špeciálny deň, keď sa európski osadníci a ich indiánski priatelia stretli na spoločnej hostine a ďakovali Bohu. Tak sa stal William Bradford otcom slávnosti Vďakyvzdania.

8. Pocahontas (1595 – 1617)

Bez výnimočnej odvahy divokej indiánskej princeznej Pocahontas by anglickí osadníci v Jamestowne začiatkom 17. storočia zomreli od hladu a na následky neočakávaných klimatických podmienok. Jej hrdinský čin nielen zachránil životy osadníkov, ale tiež zmieril dva odlišné národy. Znovu si môžeme pripomenúť toto dramatické obdobie, ktoré sprevádzalo prvé dni osídľovania Ameriky. História priam ožíva, keď pozorujeme, ako sa z tejto skromnej dievčiny stáva „anjel“ prinášajúci mier a záchranu.

9. Benjamin Franklin (1706 – 1790)

Vysoko do búrkou zmietajúceho sa neba letí šarkan, ktorý svojim železným špicom rozráža nárazový vietor. Náhle pretne oblohu blesk a medzi kľúčom a železným lankom šarkana preskočí iskra. Keď Benjamin pozoroval blesky na nočnej oblohe nad Filadelfiou, objavil čosi úžasné, čo navždy zmenilo svet. Vďaka tomuto príbehu sa budete môcť zoznámiť s veľkým vedcom, objaviteľom, ale tiež štátnikom, ktorý svojimi pokusmi s elektrinou významne zasiahol do histórie.

10. George Washington (1732 – 1799)

George Washington sa tiež niekedy nazýva „otcom Američanov“. Prinášame vám neobyčajný príbeh obyčajného muža, ktorý sa právom zapísal do dejín osídľovania Nového kontinentu nielen ako vojenský vojvodca, ale aj ako obratný politik. Vydáme sa po jeho stopách od chvíle, keď zazneli výstrely, ktoré „počul celý svet“ v Lexingtone, až po temné dni bitky o Valley Forge. Dozvieme sa aj o jeho zásluhách pri formovaní nového národa a naše putovanie ukončíme víťazným oslobodením v roku 1783. Príbeh generála Washingtona je plný odvahy, odhodlania, skromnosti a odvážneho vlastenectva.

11. Ludwig van Beethoven (1770 – 1827)

Pod vplyvom tradičných hudobných metód svojho otca sa už ako 12-ročný stal výborným klaviristom. Keď ho ako dvadsaťročného počul hrať Joseph Haydn, prirovnal ho k veľkému Mozartovi. Žiaľ, ako veľmi mladý začal Beethoven strácať sluch. Aj napriek tomu sa ešte hlbšie ponoril do sveta hudby a skomponoval mnohé diela, ktoré sú aj dnes právom považované za najlepšie. Medzi jeho najznámejšie diela patrí deväť symfónii, Patetická

sonáta č. 8 a klavírne koncerty. Známa je tiež jeho klavírna skladba Pre Elišku. Keď o niekoľko rokov neskôr hral orchester jeho Deviatu symfóniu, nepočul už jej tóny ani nadšené prejavy obecenstva. Beethovenova genialita nám priniesla hudbu, ktorá doslova strháva vnútro človeka.

12. Abraham Lincoln (1809 – 1865)

Pred sto päťdesiatimi rokmi stál jeden muž pred náročnou úlohou. Ako zmieriť južné otrokárske štáty so slobodnými severnými a zabrániť tak rozdeleniu Spojených štátov amerických? Abraham Lincoln, uhladený právnik zo štátu Illinois, ktorý nemal nijaké skúsenosti s národnou politikou, sa napriek tomu chytil kormidla. Svojimi nekompromisnými postojmi v zásadných otázkach nielenže zabránil rozdeleniu, ale zasadil otrokárstvu smrteľnú ranu. Tým sa nezmazateľne zapísal do svetovej histórie a dodnes je v Amerike považovaný za najobľúbenejšieho prezidenta.

13. Florence Nightingale (1820 – 1910)

Krymská vojna zúrila naplno a zranení anglickí vojaci po stovkách zomierali v neľudských podmienkach. Stav britských poľných nemocníc neposkytoval pacientom pomoc, ba naopak, ešte zhoršoval ich vyhliadky na uzdravenie. Do týchto zariadení, zamorených krysami a blchami, vstúpila žena s neoblomným presvedčením, mimoriadnou dávkou trpezlivosti a železnou vôľou. Vojaci ju nazývali „dáma s lampou“, podľa jej pravidelných, večerných kontrol pacientov. Jej pričinením sa začali v zdravotníckych zariadeniach na mnohých miestach sveta dodržiavať hygienické normy a bola zavedená odborná a praktická starostlivosť ošetrovateliek o pacientov.

14. Harriet Tubman (1820 – 1913)

Nie nadarmo sa zvykne Harriet nazývať „Čierny Mojžiš“. Počas sedemnástich nebezpečných misií, v rokoch 1849 až 1860, osobne pomohla viac ako 300 otrokom utiecť z južných otrokárskeho štátov na slobodu. Nesebeckosť, ochota riskovať vlastný život a silná viera v Boha jej pomohli oslobodiť jednotlivcov, ale aj celé rodiny z otrockých reťazí. Aj keď už prešlo viac ako sto rokov od jej smrti, jej príbeh je stále novou inšpiráciou pre mnohých ľudí nielen v Amerike.

15. Louis Pasteur (1822 – 1895)

Louis Pasteur sa rozhodol, že vyrieši najzložitejšiu medicínsku záhadu všetkých čias. Tento veľký francúzsky vedec zápasil nielen so svojimi vlastnými obmedzeniami spôsobenými mozgovou príhodou, ale tiež s nepriateľskými postojmi vedeckej lekárskej obce. A aby toho nebolo málo, po každom neúspešnom pokuse hrozilo, že malomyselnosť ho zastaví v ďalšej práci. Odhodlanie ho však neopustilo ani vtedy, keď stál pred najväčšou životnou výzvou. Zachráni očkovacia látka, testovaná len na zvieratách, život malého chlapca? Pasteur mal odvahu nahliadnúť do predtým nepoznaného sveta a vakcíny sú dodnes jeho darom ľudstvu.

16. Thomas Alva Edison (1847 – 1931)

Hodina fyziky ešte nikdy nebola taká zábavná! Najuznávanější vedec Ameriky, Thomas Alva Edison, otvorí svoje laboratórium a pozve vás, aby ste aj vy objavili jeho tajomstvá. Rozprávania okorené humornými situáciami a málo známymi príhodami nás povedie dobrodružnou cestou a na jej konci zasvieti fungujúca elektrická žiarovka. Príbeh nám zároveň pripomenie Thomasovo celoživotné krédo: „Genialitu tvorí jedno percento talentu a deväťdesiatdeväť percent driny.“

17. Alexander Graham Bell (1847 – 1922)

Alexander Graham Bell a jeho kolega Thomas Watson sa rozhodli zlepšiť telegrafný systém. Ich novátorské myslenie a odhodlanie nakoniec vyústili do objavu, ktorý zmenil svet. Jedného dňa sa Alexander so slzami v očiach díval na malého nepočujúceho chlapca, s akou námahou sa učí rozprávať. Vtedy sa rozhodol vymyslieť prístroj, ktorý zosilní zvuk a umožní nedoslýchavým aspoň čosi počuť. Hodiny strávené s nepočujúcimi deťmi mu pritom dodávali energiu a túžbu dokončiť začatú prácu. Výsledkom tohto vytrvalého úsilia bol okrem iných vecí aj telefón.

18. Marie Curie-Sklodowska (1867 – 1934)

Od raného detstva rodičia svojej dcére Marii zdôrazňovali, aké dôležité je vzdelanie. Keď dospela, stala sa z nej hrdinka vedy. Jej oddanosť práci, aj napriek chudobe a chorobám, dali svetu teóriu o rádioaktivite, objav plutónia a úspešný postup izolácie rádia. Maria bola prvým človekom, ktorý získal dve Nobelove ceny za objavy vo vede. Jej skromný a oddaný postoj k životu aj vlastnej práci sa prejavil v tom, že sa rozhodla vzdať zisku zo svojho výskumu rádia v prospech bádania v oblasti liečby rakoviny.

19. Bratia Wrightovci (Wilbur 1867 – 1912, Orville 1871 – 1948)

Jedna vec bola všetkým na svete jasná. K tomu, aby boli ľudia schopní lietať, museli by mať krídla. Lenže bratia Orville a Wilbur Wrightovci tomu odmietali uveriť. Ponorte sa s nami do tohto dobrodružného príbehu o dvoch opravároch bicyklov. Nielenže ignorovali všetkých nepravínikov, ale boli dokonca ochotní riskovať aj vlastné životy. Do histórie sa zapísali realizáciou prvého mechanicky poháňaného letu. Návrat do dní bratov Wrightovcov nám pomôže lepšie pochopiť, ako ich odhodlanie zmenilo náš svet.

20. Helen Keller (1880 – 1968)

Horúčka v detstve spôsobila, že toto mimoriadne bystré dievča osleplo aj ohluchlo. Jej komunikácia s okolitým svetom sa tým výrazne obmedzila. Stalo sa z nej nahnevané, nevládnuteľné dieťa, ktoré často podliehalo záchvatom zúrivosti. Potom sa o ňu začala starať 21-ročná Anna Sullivanová. Podarilo sa jej preniknúť do Heleninho sveta tmy a ticha a ukončiť tým jej zničujúcu izoláciu. Tento dramatický a hlboko citlivý príbeh zachytáva bolesť s jemným humorom a dovedie nás k úžasnému víťazstvu. Anna s Helen spolu zdolávajú neprekonateľné prekážky, až napokon nájdú cestu k slobode.